

NEUS CATALÀ: EXILI I DEPORTACIÓ

L'exili republicà

Republicans fugint de Teruel, desembre 1937

- Ensorrament del front de l'Ebre el 22 de gener de 1939: evacuació Barcelona, retirada massiva de població civil i forces militars (La Tour de Carol, Bourg Madame, Prats de Motlló, Le Perthus, Cerbère)
- Malgrat precedents anteriors, una allau humana es concentra a la frontera a finals de gener de 1939 (≈ 465.000 persones). Informe francès de 9 de març: 440.000.
- Camps de refugiats: Argelès, Saint Ciprien, Barcarès
- Males condicions, propaganda franquista i desinterès de les autoritats franceses: Al desembre de 1939 havien tornat a l'estat espanyol unes 250.000 persones.
- Reemigració a tercers països (SERE, JARE). L'any 1945 hi havia més de 100.000 republicans/es espanyols a França.

Camp de concentració d'Argelès

- Més de 275.000 republicans/es espanyols van passar per camps d'internament francesos. Primer Argelès (100.000), Saint Ciprien (180.000), Barcarès (150.000), més tard Gurs, Bram, Agda, Setfons, Mazères...
- Tracte vexatori, particularment cap a les dones
- Destacar la tasca humanitària de Elisabeth Eidenbenz, que va obrir el 1939 la Maternitat Elna.
- II Guerra Mundial: decret obligant als homes a prestar serveix a les autoritats militars franceses: contractats per patrons o industrials, Companyia de Treballadors Estrangers, Regiments en Marxa de Voluntaris Estrangers, legió estrangera.
- Paper dels republicans/es en l'organització de la resistència (1940), després l'ocupació de París pels nazis.

- Capturats pels alemanys: camps de concentració Ravensbruck, Mauthausen, Buchenwald, Gusen, Dachau: 9328 dels que van sobreviure aproximadament un terç.
- A la guerra participaren uns 50.000 dels que van morir uns 20.000

NEUS CATALÀ

- Idees polítiques des de petita
- JSUC, PSUC
- Infermera durant la guerra (colònia a les Acàcies, “Juan Negrín”)
- S'uneix a la resistència amb el seu primer marit, Albert Roger.
- Denunciats, acaben en camps de concentració nazis.

- L'infern a Ravensbruck: els camps de la mort
- Sarah Helm: Ravensbruck va ser la capital dels crims contra les dones
- Obre al març del 1939. Al 1945: 46.473 dones. Van morir de 50.000 a 90.000. Van passar 400 espanyoles.
- L'horror del camp: recent nascuts, controls ginecològics...
- Les esclaves sexuals
- Resiliència en la barbàrie: les dones formen famílies (xarxes de solidaritat)

Bundesarchiv, Bild 183-1985-0417-15
Foto: o. Ang. | 1939/1945 ca.

- Neus és traslladada a Holleischen (Txecoslovàquia, sub-camp de Flossenborg)
- Comando Faul, sabotegen la producció d'armes
- Neus Català organitza l'Amical de Ravensbruck: Les dones, van ser les oblidades entre els oblidats, “permanecían bajo el manto de la invisibilidad”
- Quan es parla de la llibertat humana, la humanitat també és cosa de dones.

